

Список використаних джерел

1. Водачек Л. Стратегия управления инновациями на предприятии / Л.Водачек, О. Водачкова. – М. : Экономика, 1989. – 167 с.
2. Иванов М.М. США – управление наукой и нововведениями / М.М. Иванов, С.Р.Колупаева, Г.Б.Кочетков / отв. ред. Л.И.Евенок, Г.Б. Кочетков. – М. : Наука, 1990. – 216 с.
3. Санто Б. Инновация как средство экономического развития / Б.Санто. – М: Прогресс, 1990. – 296 с.

Summary. *The state and problems of forming of innovative process are investigational in an agroindustrial production, the stages are described and certain factors of activation of innovative process.*

Key words: *agroindustrial production, innovation, innovative development, innovative process, institutional constraints, agricultural enterprises.*

УДК 336: 631.11

*Т.Д. Гошко, к.е.н. Львівського національного
аграрного університету, м.Дубляни*

*М.О. Гошко, к.т.н., доцент Львівського національного
аграрного університету, м.Дубляни*

*С.М. Хімка, к.т.н., ст. викладач Львівського національного
аграрного університету, м.Дубляни*

*О.О. Брух, к.е.н., в.о. доцента Львівського національного
аграрного університету, м.Дубляни*

*Р.І. Голодняк, ст. викладач Львівського національного
аграрного університету, м.Дубляни*

ВИБІР ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ ЯК НАПРЯМ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Вибір фінансової стратегії є надзвичайно важливим для розвитку підприємства в цілому, а тому керівнику підприємства потрібно багато зусиль спрямовувати саме в цьому напрямку.

Ключові слова: *фінансова стратегія, фінансове планування, розвиток підприємства, фінансовий план.*

Постановка проблеми. Сучасні умови ставлять перед підприємствами все нові і нові вимоги. Потрібно чітко орієнтуватись у складному лабіринті ринкових відносин, правильно оцінювати виробничий та економічний потенціал, стратегію подальшого розвитку, фінансовий стан як свого підприємства, так і підприємств-партнерів. За умов ринкової економіки у підприємства виникає об'єктивна необхідність визначення тенденцій розвитку фінансового стану та перспективних фінансових можливостей. На вирішення таких питань і спрямовано фінансову стратегію підприємства.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. В сучасних умовах України, коли рівень нестабільності економічного життя дуже високий, а темп змін стрімкий, використання принципів системи фінансового менеджменту вкрай актуальні. Даним напрямком займається кожен керівник підприємства, а також велика кількість науковців. Значний внесок у вирішення даних проблем в період ринкової та перехідної економіки зробили такі вітчизняні науковці як Бондарева Е., Гончарук Я., Коробов М., Орлова В., Саблук П. та інші.

Мета і завдання дослідження. Проблема вибору фінансової стратегії діяльності підприємства являється актуальною, виходячи з необхідності прийняття рішень в ринкових умовах. Тут основна увага приділяється оцінці поточного стану суб'єктів господарської діяльності. Пріоритетним в даному напрямку досліджень являються передусім обґрунтований прогноз напрямків розвитку підприємства.

Виклад основного матеріалу. Розробка фінансової стратегії – це галузь фінансового планування. Як складова частина загальної стратегії економічного розвитку, вона має узгоджуватися з цілями та напрямками останньої. У свою чергу, фінансова стратегія справляє суттєвий вплив на загальну економічну стратегію підприємства. Фінансова стратегія передбачає визначення довгострокових цілей фінансової діяльності та вибір найефективніших способів їх досягнення [3].

Фінансова стратегія завжди узгоджується із загальною стратегією економічного розвитку підприємства. Вона розглядається як чинник забезпечення нормального функціонування підприємства в майбутньому. У західній літературі визначається, що загальні стратегічні плани часто суперечать фінансовим. Це становище пояснюється тим, що вони базуються на врахуванні можливостей посилення конкурентної позиції на ринку конкретних товарів і послуг. Фінансова стратегія формується на основі руху капіталу. Підприємство, яке хоче бути успішним у майбутньому, повинно розробляти фінансову стратегію, адже це по суті генеральний план дій по забезпеченню підприємства грошовими засобами. Фінансова стратегія підприємства передбачає різні способи і дії для досягнення головної стратегічної мети, а саме: формування фінансових ресурсів і централізоване керівництво ними; виявлення вирішальних напрямків діяльності і зосередження на них фінансових резервів; поетапне досягнення цілей.

При оцінці вибору фінансової стратегії рекомендується дати відповідь на наступні п'ять питань:

1. чи є дана стратегія внутрішньо сумісною з можливостями підприємства?
2. чи передбачає дана фінансова стратегія припустимий ступінь ризику?
3. чи володіє підприємство необхідними ресурсами для реалізації даної фінансової стратегії?
4. чи враховує дана фінансова стратегія можливі види небезпеки і альтернативи?
5. чи є дана стратегія кращим способом застосування фінансових ресурсів підприємства?

Фінансова стратегія підприємства включає в себе аналіз фінансового стану, оптимізацію основних та оборотних засобів і розподіл прибутку.

Фінансова стратегія підприємства згідно зі своєю стратегічною ціллю забезпечує:

- формування та ефективне використання фінансових ресурсів;
- виявлення найефективніших напрямків інвестування та зосередження фінансових ресурсів на цих напрямках;
- відповідність фінансових дій економічному стану та матеріальним можливостям підприємства;
- визначення головної загрози з боку конкурентів, правильний вибір напрямків фінансових дій та маневрування для досягнення вирішальної переваги над конкурентами;
- створення та підготовка стратегічних резервів;
- ранжування та поетапне досягнення цілей.

Вибір оптимальних фінансових стратегій діяльності підприємства передбачає комплексне дослідження сукупності економічних показників, яке охоплює усі аспекти фінансово-господарського стану. Ретроспективний аналіз за декілька послідовних звітів

них періодів дає можливість для виявлення тенденцій розвитку підприємства, а це дає можливість формуванню перспективних фінансових стратегій його діяльності [5].

У процесі розробки фінансової стратегії особлива увага приділяється виробництву конкурентоспроможної продукції, повноті виявлення грошових доходів, мобілізації внутрішніх ресурсів, максимальному зниженню собівартості продукції, формуванню та розподілу прибутку, визначенню оптимальної потреби в оборотних коштах, раціональному використанню залучених коштів, ефективному використанню капіталу підприємства.

Фінансова стратегія розробляється як правило у формі бюджету або фінансового плану. Звідси бюджет виступає найважливішою складовою фінансової стратегії. Ще одним напрямом, завданням фінансової стратегії є розробка ефективної структури капіталу підприємства. Підприємство повинно знайти оптимальне співвідношення між власним і залученим капіталом. Також важливим є проведення дивідендної підприємства. Потрібно відшукати оптимальне співвідношення між розмірами частки доходу, який направляється на дивіденди і часткою доходів, що направляється на нагромадження капіталу [4].

Фінансова стратегія підприємства – це генеральний план дій по забезпеченню підприємства грошовими засобами.

Генеральна фінансова стратегія визначає діяльність підприємства, його взаємини з бюджетами всіх рівнів, утворення і використання доходу підприємства, розмір потреб і джерел фінансування на певний строк.

Оперативна фінансова стратегія охоплює усі валові доходи і надходження засобів (розрахунки з покупцями за продану продукцію, надходження по кредитних операціях) і усі валові витрати (платежів постачальникам, заробітна плата, погашення зобов'язань перед бюджетами всіх рівнів і банками).

Висновки. Фінансова стратегія підприємства розглядається як спрямованість дій підприємства по перерозподілу коштів, що надходять у його розпорядження, а точніше – якими володіє підприємство на момент оцінки його фінансового стану.

Список використаних джерел

1. Андрійчук В. Г. Економіка аграрних підприємств: Підручник. – 2-ге вид., доп. і перероблене / В. Г. Андрійчук. – К.: КНЕУ, 2002. – 624 с.
2. Бандурка О. М., Коробов М. Я., Орлов П. І., Петрова К. Я. Фінансова діяльність підприємства: Підручник. К.: Либідь, 1998. – 312 с.
3. Білик М. Д. Сутність і оцінка фінансового стану підприємств // Фінанси України. – 2005. – № 3. – С. 117–128.
4. Мец В. О. Економічний аналіз фінансових результатів і фінансового стану підприємства: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 2003. – 278 с.
5. Онисько С. М., Марич П. М. Фінанси підприємств. Підручник для студентів вищих закладів освіти. – Львів: «Магнолія Плюс», 2004. – 367 с.
6. Філімоненков О. С. Фінанси підприємств: Навчальний посібник. – К.: Ельга, Ніка-Центр, 2002. – 360 с.

Summary. Choosing a financial strategy is extremely important for the development of the whole enterprise, so business leaders need a lot of effort directed in this direction.

Key words: financial strategy, financial planning, company financial plan.